

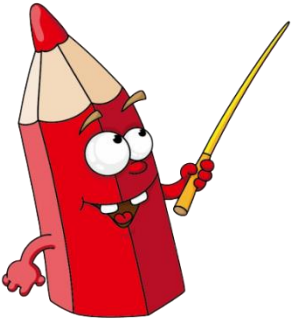
શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન દ્વારા સંપાદિત પત્રક A ના નિષ્પત્તિ આધારિત પ્રશ્નો

ઘોરણ – ૬

ગણિત

સત્ર – ૨

વર્ગ શિક્ષકશ્રીનું નામ :

વર્ગ :

શાળાનું નામ :

તાલુકો : જિલ્લો :

ઘોરણ ૧ થી ૮ ની અધ્યયન નિષ્પત્તિ અને પાઠ આયોજન મેળવવા
માટે ગુગલ પ્લે સ્ટોર પરથી શિક્ષણ સાગર એપ ડાઉનલોડ કરો.

શિક્ષણ સાગર

પ્રાર્થનાવિક

સંરચનાત્મક કે વિકાસાત્મક મૂલ્યાંકન

વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિનું સ્તર જણાવવા અને વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિ પરથી નિદાન કરવા સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકનનો ઉપયોગ થાય છે. વર્ગશિક્ષણ સાથે મૂળભૂત રીતે સંકળાયેલ આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીને માહિતી અપાયા બાદ, માહિતી વિતરણના કોઈ ચોક્કસ તબક્કે એટલે કે વિષયવસ્તુના કોઈ એક નિશ્ચિત એકમના શિક્ષણ બાદ કરી શકાય. આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા પૂરી પાડે છે અને શિક્ષકો માટે અધ્યાપન અભિગમ સુધારવાની દિશા સ્પષ્ટ કરે છે. આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન અધ્યયન - અધ્યાપન પ્રક્રિયાના અંતર્ગત ભાગ તરીકે સ્વીકારાયેલ છે, મૂળભૂત રીતે વર્ગશિક્ષણ સાથે સંકળાયેલ છે.

એકમ કસોટીઓ, શિક્ષક નિર્મિત અનૌપચારિક કસોટીઓ, સ્વાધ્યાયો, વિદ્યાર્થીની કચાશ પારખતી નિદાન કસોટીઓ વગેરે દ્વારા સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન હાથ ધરી શકાય. ટૂંકમાં કહીએ તો સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન વિષયવસ્તુની ચોક્કસ બાબતોના સંદર્ભમાં વિદ્યાર્થીઓનું પ્રવર્તમાન સિદ્ધિ સ્તર જણાવવા માટે હાથ ધરાય છે. સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન એ સતત અને સર્વગ્રાહી રીતે ચાલતી અધ્યયન માટેના મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયા છે.

શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન માટે યોજના તૈયાર કરતાં વિદ્યાર્થીઓના વિકાસના વિવિધ પાસાંને ધ્યાનમાં રાખી સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની યોજનાને નીચેના જેવા ચાર વિભાગમાં વહેંચી શકાય:

- (1) બૌદ્ધિક બાબતોના અભ્યાસના વિષયોનું મૂલ્યાંકન
 - (2) શારીરિક ક્ષમતા, સ્વાસ્થ્ય અને ઉત્પાદક કૌશલ્યોનું મૂલ્યાંકન
 - (3) સામાજિક ગુણો, શક્તિઓ અને સમજનું મૂલ્યાંકન
 - (4) વિવિધપ્રકારનાં મૂલ્યો, વલણો, અભિરુચિઓ, પસંદગીઓ અને દષ્ટિકોણનું મૂલ્યાંકન
- ઉપરોક્ત વિભાગોને ધ્યાનમાં રાખી કયા વિભાગનું મૂલ્યાંકન કોણ કરશે, કઈ રીતે કરશે. વગેરે બાબતો શાળાના સમગ્ર શિક્ષકોની સક્રિય મદદ લઈ સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની યોજના તૈયાર કરવી જોઈએ. આ યોજના અમલમાં મૂક્યા પછી તેમાં જણાઈ આવતી ઉણપો સુધારી દર વર્ષે સુધારા- વધારા સાથેની યોજના અપનાવવી જોઈએ.

સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન (SCE) બાબત માર્ગદર્શન

સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન (SCE) બાબત માર્ગદર્શન @ જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, સિદ્ધસર - ભાવનગર. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન સંદર્ભે તાલીમમાં વારંવાર કેટલાંક પ્રશ્નો પુછવામાં આવતાં હોય છે તે બાબતે અહીં કેટલીક સ્પષ્ટતાઓ કરવામાં આવી છે.

પ્રશ્ન : નવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ જીસીઈઆરટી દ્વારા આપવામાં આવી છે તે કઈ રીતે ઉપયોગમાં લેવી ?

જવાબ : નવા પાઠ્યપુસ્તક સાથે તેમની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ પણ જીસીઈઆરટી દ્વારા તેમની વેબસાઈટ www.gcert.gujarat.gov.in પર મુકવામાં આવી છે . યાદ રાખીએ કે આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ આદર્શ રીતે આપેલાં વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખીને બનાવવામાં આવી છે . આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓમાં મુખ્ય નિષ્પત્તિ અને જરૂર મુજબ તેની પેટા અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની યાદી આપવામાં આવી છે . સાથે જ જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિનાં અધ્યયન - અધ્યાપન માટેની પ્રવૃત્તિ પણ આપવામાં આવી છે . જ્યારે પણ આપણે વિદ્યાર્થીને અધ્યયન - અધ્યાપનનાં અનુભવ પુરા પાડીએ તેમાં આ પ્રવૃત્તિઓ કરાવવાની છે.

પ્રશ્ન : પત્રક - A માટે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ કેવી રીતે પસંદ કરવી અને ક્યારે કરવી ?

જવાબ : પત્રક - A જેને આપણે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન તરીકે ઓળખીએ છીએ . આ ★અનૌપચારિક★ મૂલ્યાંકન સ્વરૂપનાં માળખામાં સમાવિષ્ટ છે . જ્યારે અધ્યયન - અધ્યાપનની પ્રક્રિયા ચાલતી હોય તે દરમિયાન ★અનૌપચારિક★ રીતે ★જ★ જે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ ચકાસી શકાય તેમ હોય તેવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓને રચનાત્મક મૂલ્યાંકન માટે પસંદ કરી શકાય . આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની પસંદગી અને મૂલ્યાંકન શિક્ષકની વિશિષ્ટ આવડત માંગી લે તેવું કામ છે . આ માટેની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ શિક્ષકે અગાઉથી જ સત્રારંભે નક્કી કરી લેવી જોઈએ જેથી જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિનાં અધ્યાપન કાર્ય વખતે મૂલ્યાંકનનું આગોતરું આયોજન થઈ શકે અને સાતત્યતાપૂર્ણ મૂલ્યાંકન થઈ શકે .

પ્રશ્ન : જીસીઈઆરટી દ્વારા આપવામાં આવેલી અધ્યયન નિષ્પત્તિની યાદીમાં ૨૦ કરતાં વધારે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ આપવામાં આવી છે તો અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ કેમ લેવી ?

જવાબ : જીસીઈઆરટી દ્વારા જે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની યાદી આપવામાં આવી છે તે અધ્યયન - અધ્યાપન માટેની યાદી છે . જ્યારે આપણે મહત્તમ ૨૦ અધ્યયન નિષ્પત્તિ લેવાની વાત કરીએ છીએ ત્યારે ધ્યાન રાખીએ કે આપણે અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન પત્રક- A ની વાત કરીએ છીએ . અનૌપચારિક રીતે મૂલ્યાંકન થઈ શકે તેવી મહત્તમ ૨૦ પ્રતિનિધિરૂપ ક્ષમતા જ પત્રક -A માટે લેવાની છે .

પ્રશ્ન : એકમ કસોટીમાં આપવામાં આવેલી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓનાં આધારે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A માં મૂલ્યાંકન નોંધ કરી શકાય ?

જવાબ : એકમ કસોટી નિશ્ચિત માળખામાં લેવામાં આવે છે . અને તે લેખિત પ્રકારની એટલે અનૌપચારિક પ્રકારની કસોટી છે જ્યારે રચનાત્મક પત્રકમાં અનૌપચારિક મૂલ્યાંકનની વાત છે . એકમ કસોટી જે - તે એકમ અથવા એકમોનાં અંતે લેવામાં આવે છે જ્યારે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A સતત થતાં મૂલ્યાંકનનો ભાગ છે જે અધ્યયન - અધ્યાપન પ્રક્રિયા દરમિયાન થાય છે

પ્રશ્ન - રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A માટે જે મૌખિક પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા હોય તો તેનો આધાર કેવી રીતે રાખવો ?

અથવા પત્રક- A ના મૂલ્યાંકનનાં આધાર કેવી રીતે રાખવાં ?

જવાબ: અગાઉ એક પ્રશ્નના જવાબમાં વાત થઇ . રચનાત્મક મૂલ્યાંકનમાં એવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની પસંદગી કરવામાં આવે છે જેનું મૂલ્યાંકન અનૌપચારિક રીતે કરવામાં આવતું હોય આ પ્રકારનાં મૂલ્યાંકન માટે શિક્ષકે આગોતરું આયોજન કરવું પડે તે પણ આપણે જાણ્યું . હવે વાત કરીએ આધારોની તો તમે જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિ પત્રક - A માટે લીધી હોય તે માટે મૂલ્યાંકન પદ્ધતિનું આગોતરું આયોજન તો કર્યું જ હોય છે . આ આયોજન પણ તમારો આધાર બની શકે.

દૈનિકબુકમાં પણ મૂલ્યાંકન નોંધમાં તમે તે નોંધ્યું હશે . તમે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન માટે કોઇ અનૌપચારિક ક્રિયાત્મક કસોટી નક્કી કરી હોય તો તેમાં વિદ્યાર્થીએ કરેલાં કામને આધાર તરીકે રાખી શકાય , મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી અથવા ક્યારેક સામુહિક અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન વખતે આધાર ન હોય તો ચાલી શકે પણ મૂલ્યાંકન સાતત્યતાપૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હોય તે જરૂરી છે . ઉદાહરણ તરીકે કોઇ એક અધ્યયન નિષ્પત્તિ માટે શિક્ષકશ્રી દ્વારા મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી કરવામાં આવી હોય અને તેનાં આધારે રચનાત્મક પત્રક - A માં સિદ્ધિની નોંધ કરવામાં આવી હોય . હવે હરીવાર જ્યારે અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે ત્યારે અપવાદ અને સહજ અમુક વિદ્યાર્થી બાદ કરતાં બાકીનાં વિદ્યાર્થીઓ જવાબ આપી શકે તે આવશ્યક છે .

👉 [પરિપત્ર ડાઉનલોડ કરો](#)

માનનીય હરેશભાઈ ચૌધરી સાહેબનો રચનાત્મક મૂલ્યાંકન આધારિત વિડીયો જોવા [અહી ક્લિક કરો](#)

**સંદર્ભ : Guidance on Continuous and Comprehensive Assessment (SCE)
@ District Education and Training Bhavan, Sidsar – Bhavnagar**

ધ્યાનમાં રાખવાની વાત : અહી આપેલ પત્રક A અને નીચે આપેલ પ્રશ્નો એ હકત નમુના રૂપ છે શિક્ષક મિત્રો તમે તમારા ઘોરણ માં વર્ગ ની પરિસ્થિતિ મુજબ અધ્યયન નિષ્પત્તિ માં બદલાવ કરી શકો છો..

શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન ટીમ

૮. દશાંશ સંખ્યાઓ

1 M605.10 દશાંશ અને શતાંશની સમજ દર્શાવે છે

1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

(1) 0.7625 કઈ બે સંખ્યાની વચ્ચે આવે ?

(A) 0.7 અને 0.76

(B) 0.77 અને 0.78

(C) 0.76 અને 0.761

(D) 0.76 અને 0.763

(2) 0.023 કઈ બે સંખ્યાઓની વચ્ચે આવે ?

(A) 0.2 અને 0.3

(B) 0.02 અને 0.03

(C) 0.03 અને 0.029

(D) 0.026 અને 0.024

(3) કઈ દશાંશ-સંખ્યા સૌથી મોટી છે ?

(A) 0.182

(B) 0.0925

(C) 0.29

(D) 0.038

(4) કઈ દશાંશ-સંખ્યા સૌથી નાની છે ?

(A) 0.27

(B) 1.5

(C) 0.082

(D) 0.103

(5) 13.572 ને નજીકના દશાંશ સ્વરૂપે દર્શાવો.

(A) 10

(B) 13.57

(C) 14.5

(D) 13.6

2 M606 રોજિંદા જીવનમાં અપૂર્ણાંક / દશાંશ અપૂર્ણાંક વાળી સંખ્યાઓના સરવાળા અને બાદબાકીના આધારે વ્યવહારિક કોચડા ઉકેલે છે.

ગૌરાંગે 2 કિલો 280 ગ્રામ સફરજન, 3 કિલો 375 ગ્રામ કેળાં, 225 ગ્રામ દ્રાક્ષ અને 5 કિલો 385 ગ્રામ સંતરાં ખરીદ્યા. ગૌરાંગે ખરીદેલું કુલ વજન શોધો.

3 M606.3 રોજિંદી પરિસ્થિતિમાં દર્શાંશ અપૂર્ણાકવાળી સંખ્યાના સરવાળા બાદબાકી આધારિત વ્યવહાર કોચડા કરી સમસ્યા ઉકેલે છે.

જુદા-જુદા ખોરાકમાં સમાવિષ્ટ ઊર્જા નીચે મુજબ છે :

ખોરાક	સમાવિષ્ટ ઊર્જા પ્રતિ કિલોગ્રામ
ઘઉં	3.2 જૂલ
ચોખા	5.3 જૂલ
બટાકા	3.7 જૂલ
દૂધ	3.0 જૂલ

- કયા ખોરાકમાંથી સૌથી વધુ ઊર્જા મળે ?
- કયા ખોરાકમાંથી સૌથી ઓછી ઊર્જા મળે ?
- બટાકામાંથી પ્રાપ્ત થતી ઊર્જાને અપૂર્ણાક સ્વરૂપે દર્શાવો

૯. માહિતી નિયમન

4 M618 વિવિધ પરિસ્થિતિમાં રોજિંદા ગ્રુવન વ્યવહારની જરૂરી માહિતી એકત્ર કરે છે

*. ખાલી જગ્યા પુરો :

- (1) _____ એટલે એકત્રિત કરેલ/આપેલ આંકડાઓનો સમૂહ
- (2) માહિતીને કોષ્ટક સ્વરૂપે ગોઠવવા _____ ચિહ્નનો ઉપયોગ થાય છે.
- (3) _____ એ માહિતીને વસ્તુઓના ચિત્રો દ્વારા સજૂઆત છે.
- (4) સ્તંભ/લંબ આલેખમાં આડા કે ઊભા _____ દોરી શકાય છે.
- (5) સ્તંભલંબ આલેખમાં _____ પહોળાઈના આડા કે ઊભા સ્તંભો દોરી શકાય છે કે જેમની વચ્ચે અંતર હોય છે.

5 M618.3 માહિતીને અનુરૂપ ચિત્ર આલેખનું અર્થઘટન કરે છે.

ઘોરણ-6 ના વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં નીચેની સામગ્રીઓમાંથી બનતી વિવિધ વસ્તુઓની સંખ્યા ગણવાનું કામ સોંપવામાં આવ્યું. તેમના દ્વારા એકત્રિત કરેલ માહિતી નીચે મુજબ છે :

વપરાયેલ સામગ્રી	વસ્તુઓ	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array} = 20$ વસ્તુઓ
લાકડું	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$	
કાચ	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$	
ધાતુ	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$	
રબર	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$	
પ્લાસ્ટિક	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$	

ઉપરોક્ત ચિત્ર આલેખનું અવલોકન કરી નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

(A) કઈ સામગ્રીમાંથી સૌથી વધુ વસ્તુઓ બનાવી છે?

(B) કઈ સામગ્રીમાંથી સૌથી ઓછી વસ્તુઓ બનાવી છે?.....

(C) ઘાતુમાંથી બનેલ વસ્તુઓ કરતા અડધી વસ્તુઓ કઈ સામગ્રી માંથી બનાવી છે? ..

(D) વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ગણવામાં આવેલ કુલ વસ્તુઓ કેટલી?

6 M618.4 માહિતીને અનુરૂપ લંબ આલેખનું અર્થઘટન કરે છે.

(**) રસોઈ માટે વિવિધ બળતણનો ઉપયોગ કરતા ઘરની સંખ્યા (100 માંથી) દર્શાવતો સ્તંભ / લંબઆલેખ

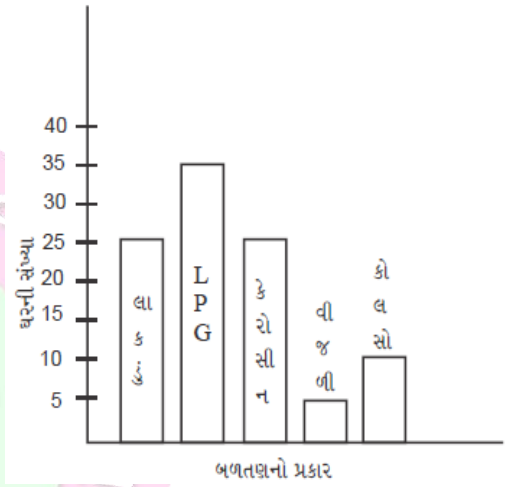
નીચે આપેલ છે. આલેખ વાચન કરી નીચેના

પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

પ્રમાણમાપ: 1 એકમ લંબાઈ = 5 ઘર

(A) સૌથી વધુ ઘરમાં વપરાતું બળતણ કયું છે?

(B) બળતણ તરીકે કોલસાનો ઉપયોગ કરતા ઘરની સંખ્યા કેટલી છે?

(C) ઘારો કે શહેરમાં કુલ ઘરની સંખ્યા એક લાખ છે, તો આલેખ મુજબ વીજળી વપરાશ કરતા ઘરની સંખ્યાનું અનુમાન કરો.

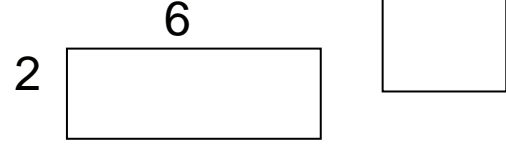

૧૦. માપન

7 M617 આસપાસ રહેલ વસ્તુઓ ની પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ શોધે છે

સમાન પરિમિતિવાળા ચોરસ અને લંબચોરસ આકૃતિમાં દર્શાવ્યા છે.

(A) લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ =

(B) ચોરસનું ક્ષેત્રફળ =

8 M617.3 પરિમિતિ આધારિત વ્યવહાર કોયડા ઉકેલે છે. લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ શોધે છે.

(*) એક લંબચોરસની લંબાઈ પહોળાઈ કરતાં ત્રણ ગણી છે. લંબચોરસની પરિમિતિ 40 સે.મી. હોય તો તેની લંબાઈ અને પહોળાઈ શોધો.

(*) ક્રીશાંતના ઘરની સામે લંબચોરસ લોન વાવેલી છે. જેની લંબાઈ 10 મી. અને પહોળાઈ 4 મી છે. તેની બે નાની બાજુ અને એક મોટી બાજુમાં 1 મી જગ્યા છોડીને વાડ કરેલી છે. તો વાડની લંબાઈ શોધો.

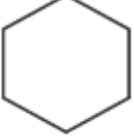

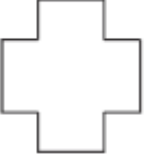

9 M617.6 આલેખપત્રની મદદથી અનિયમિત આકારોના ક્ષેત્રફળ શોધો છે.

નીચેના જોડકાં જોડો:

- દરેક બાજુનું માપ 2 સેમી છે. આકારને તેની પરિમિતિ સાથે જોડો.

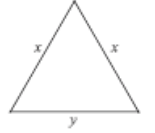
ક્રમ	જૂથ-1	જૂથ-2
(7)		(a) 12 સેમી
(8)		(b) 20 સેમી
(9)		(c) 24 સેમી
(10)		(d) 28 સેમી (e) 32 સેમી

૧૧. બીજ ગણિત

10 M607.2 ચલની અભિવ્યક્તિનો વ્યવહારિક ઉપયોગ કરે છે.

- (1) એક દીવાસળીની પેટીમાં 50 દીવાસળી સમાય. તો તે દીવાસળીની પેટીમાં કેટલી દીવાસળી સમાઈ શકે ?
 (A) $50 + n$ (B) $50n$ (C) $50 \div n$ (D) $50 - n$
- (2) અમૂલ્યાની હાલની ઉંમર જ વર્ષ છે. તો 5 વર્ષ પહેલાની ઉંમર.....
 (A) $(5 - x)$ વર્ષ (B) $(5 + 1)$ વર્ષ (C) $(x - 5)$ વર્ષ
 (D) $(5 \div x)$ વર્ષ
- (3) ચલ એટલે.....
 (A) જુદી જુદી કિંમત ધારણ કરી શકે તે (B) કિંમત નક્કી હોય તે
 (C) ફક્ત બે જ કિંમત ધારણ કરે તે (D) ફક્ત ત્રણ જ કિંમત ધારણ કરે તે
- (4) $10 - x$ એટલે
 (A) 10 ને 4 વખત બાદ કરવા. (B) x ને દસ વખત બાદ કરવા.
 (C) 10 માંથી x બાદ કરવા. (D) x માંથી 10 બાદ કરવા.
- (5) આકૃતિ પરથી આપેલ ત્રિકોણની પરિમિતિ જણાવો.
 (A) $2x + y$ (B) $x + 2y$ (C) $x + y$
 (D) $2x - y$

11 M607.4 ચલની અભિવ્યક્તિથી રચેલ સમીકરણને ઉકેલે છે.

નીચેની દરેકની અભિવ્યક્તિ આપો.

- (1) z ને (-3) વડે ગુણી 13માંથી બાદ કરતાં
 (૨) બે અંકની નાનામાં નાની સંખ્યા માંથી q ના 6 ગણા બાદ કરતાં
 (૩) k લંબાઈ અને n પહોળાઈ ધરાવતા લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ
 (જ) કોઈ સંખ્યાના બે ગણામાંથી 13 બાદ કરતાં 3 મળે.
 (પ) એવું સમીકરણ રચો જેનો ઉકેલ 2 હોય.

૧૨. ગુણોત્તર અને પ્રમાણ

12 M608 વિવિધ પરિસ્થિતિમાં ગુણોત્તરનો ઉપયોગ કરીને જથ્થાની તુલના કરે છે.

1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(1) ચોરસની બાજુઓની સંખ્યા અને સમઘનની બાજુઓની સંખ્યાનો ગુણોત્તર....

(A) 1:2 (B) 3 : 2 (C) 4: 1 (D) 1 : 3

(2) એક ચિત્ર 60 સેમી પહોળું અને 1.8મીટર લાંબુ છે. તેની પહોળાઈ અને પરિમિતિનો ગુણોત્તર અતિસંક્ષિપ્તરૂપ જણાવો.

(A) 1 : 2 (B) 1:3 (C) 1: 4 (D) 1: 8

(3) નિલમની વાર્ષિક આવક રૂ. 2,88,000 છે. તેની વાર્ષિક બચત રૂ. 36,000 છે. તેની બચતનો તેના ખર્ચ સાથેનો ગુણોત્તર...

(A) 1:8 (B) 1: 7 (C) 1: 6 (D) 1: 5.

(4) ધોરણ-6ના ગણિતના પાઠ્યપુસ્તકમાં કુલ 320 પાના છે. સંમિતિનું પ્રકરણ પાના નંબર 261 થી 272 સુધી છે. આ પ્રકરણના પાનાની સંખ્યાનો પુસ્તકના કુલ પાનાની સંખ્યા સાથેનો ગુણોત્તર..

(A) 1 : 320 (B) 3:40 (C) 3: 80 (D) 271 : 320

13 M608.1 ગુણાકાર, ભાગાકારની મદદથી ગુણોત્તર દર્શાવે છે.

3. ખાલી જગ્યાપૂરો.

(1) ગુણોત્તર એ..... ની રીતે સરખામણી છે.

(2) જો ગુણોત્તર ઝેરોય જે મો માં છે.

(3) બે જથ્થાઓનો ગુણોત્તર શોધવા માટે તેઓને..... એકમમાં દર્શાવવા પડે.

(4) શનિ અને ગુરુ તેમની ધરી પર એક પરિભ્રમણ પૂર્ણ કરવા માટે અનુક્રમે 9 કલાક 56 મિનિટ અને 10 કલાક 40 મિનિટ સમય લે છે. શનિ અને ગુરુ દ્વારા લેવાતા સમયનો ગુણોત્તર અતિસંક્ષિપ્ત રૂપમાં છે.

14 M608.4 ગુણોત્તરમાં અંત્યપદ અને મધ્યપદ જણાવે છે

(1) એક સ્ક્રૂટર 3 કલાકમાં 120 કિમી અને એક ટ્રેન 2 કલાકમાં 120 કિ.મી. અંતર કાપે છે, તો તેમની ઝડપનો ગુણોત્તર શોધો.

નોંધ : ઝડપ = $\frac{\text{કાપેલું અંતર}}{\text{તે માટે લીધેલો સમય}}$ સુત્રનો ઉપયોગ કરો

(2) એક ઓફિસ 9:00 am, વાગ્યે ખૂલે છે અને 5:30 p.m. વાગ્યે બંધ થાય છે. જેમાં 30 મિનિટનો ભોજન વિરામ હોય છે. ભોજન વિરામના સમયનો અને ઓફિસના કુલ સમયગાળા સાથેનો ગુણોત્તર કેટલો થશે?

૧૩. સંમિતિ

15 M612.1 સંમિતિ ધરાવતા આકારોને બનાવે છે

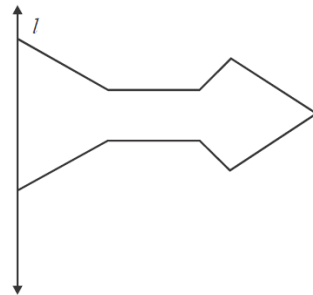
1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (1) વર્તુળને કેટલી સંમિતિ રેખાઓ હોય છે?
(A) 0 (B) 2 (C) 4 (D) 4 કરતાં વધુ
- (2) નીચેના પૈકી કયા મૂળાક્ષરને એક જ સંમિતિ રેખા છે?
(A) H (B) X (C) z (D) T
- (3) કાટખૂણિયા ($45^\circ - 45^\circ - 90^\circ$)ને કેટલી સંમિતિ રેખાઓ હોય છે?
(A) 0 (B) 1 (C) 2 (D) 3
- (4) માપપટ્ટીને કેટલી સંમિતિ રેખાઓ હોય છે?
(A) 0 (B) 1 (C) 2 (D) 3
- (5) નીચેપૈકી કયા મૂળાક્ષરને કોઈ જ સંમિતિ રેખા નથી?
(A) M (B) S (C) K (D) H

16 M612.2 આપેલ આકૃતિ એક કે વધુ રેખાથી સંમિત હોય તે કહે છે.

સૂચના મુજબ કરો

- (1) ALGEBRA શબ્દમાં કયા કયા મૂળાક્ષરોને કોઈ સંમિતિ રેખા નથી. તે લખો.
- (2) SYMMETRY શબ્દમાં આવતા દરેક મૂળાક્ષરની સંમિતિ રેખાઓની સંખ્યા લખો.
- (3) રેખા i ને સંમિતિ રેખા તરીકે લઈને આકૃતિ પૂર્ણ કરો.

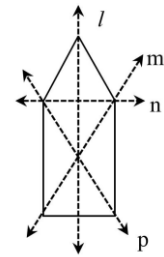

17 M612.3 સંમિત રેખાની સમજ દર્શાવે છે તથા બે થી વધુ સંમિત રેખાઓ ધરાવતી આકૃતિઓને ઓળખે છે

(1) PQRS લંબચોરસ છે. તો લંબચોરસની સંમિતિ રેખાઓ લખો.

(2) મનુષ્યના ચહેરાના વિવિધ અંગો સાથેની આકૃતિ દોરવાનો પ્રયત્ન કરો અને નક્કી કરો કે તેમાં કેટલી સંમિતિ રેખાઓ હોય છે ?

(3) બાજુની આકૃતિમાં કઈ રેખા સંમિતિ રેખા છે?

૧૪. પ્રાયોગિક ભૂમિતિ

18 M621 માપપટ્ટી, પરિકરના ઉપયોગથી વિવિધ ભૌમિતિક આકૃતિની

રચના કરે છે

(1) 6.5 સેમી લંબાઈનો રેખાખંડ દોરો. આ રેખાખંડને બે સરખા ભાગમાં વહેંચો.
(માપપટ્ટી અને પરિકરનો ઉપયોગ કરો.)

(2) પરિકર અને માપપટ્ટીના ઉપયોગ દ્વારા કાટખૂણો રચો. આ ખૂણાનો દ્વિભાજક રચી કોણમાપક દ્વારા ચકાસો.

19 M621.4 રેખા પર ના હોય તેવા બિંદુમાંથી તે રેખાને લંબરેખા રચે છે.

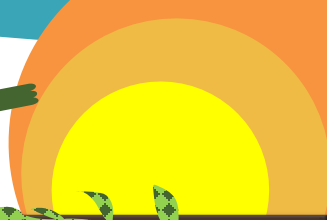
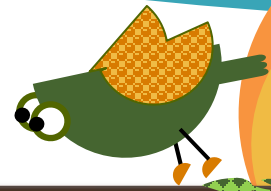
(1) રેખા l પર કોઈ બિંદુ P લો બિંદુ P માંથી પસાર થાય તેવી લંબરેખા l પર રચો.

(2) રેખા l ની બહારના ભાગમાં કોઈ બિંદુ P લો P માંથી પસાર થતી અને l ને લંબ હોય તેવી રેખા જો રચો.

20 M621.7 માપ જાણતાં ન હોય તેવા ખૂણાની નકલની રચના કરે છે.

(1) 75° ના માપનો ખૂણો દોરો. સીધી પટ્ટી અને પરિકરની મદદથી તેના જેવો બીજો ખૂણો રચો.

શિક્ષણ સાગર

આપું તમામ ધોરણનું વિષય વાઈઝ અધ્યયન
નિષ્પત્તિ આધારિત પ્રશ્નો માટે નીચે આપેલ
ધોરણ સામે ક્લિક કરો.

ધોરણ – ૩

CLICK HERE

ધોરણ – ૪

CLICK HERE

ધોરણ – ૫

CLICK HERE

ધોરણ – ૬

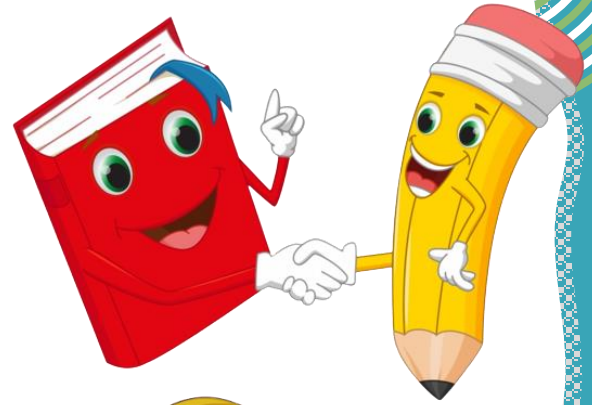
CLICK HERE

ધોરણ – ૭

CLICK HERE

ધોરણ – ૮

CLICK HERE

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ વિભાગમાં વહેચવામાં આવી છે .

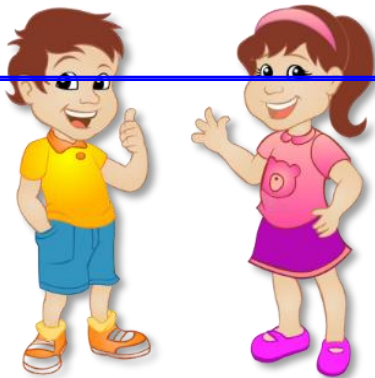
૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ, જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન, આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી, ઈન્સપાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો, ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપાઠી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન નિષ્પત્તી , અધ્યયન નિષ્પત્તી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

JOIN
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION